

Wydatki rodziców na edukację dzieci w roku szkolnym 2015/2016

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2015 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

- ▶ Na początku roku szkolnego 2015/2016 rodzice, którzy mają dzieci uczęszczające do szkoły podstawowej, gimnazjum lub szkoły ponadgimnazjalnej, wydali na zaspokojenie ich potrzeb związanych z rozpoczęciem roku szkolnego (podręczniki, przybory szkolne, mundurki, obowiązkowe opłaty, np. za ubezpieczenie, chesne, internat, stancję) średnio 1076 zł, co stanowi 86% kwoty zeszłorocznej. Przeciętne wydatki w przeliczeniu na jedno dziecko wyniosły 695 zł, co stanowi 84% kwoty z roku ubiegłego.

- ▶ W bieżącym roku szkolnym utrzymuje się duże zainteresowanie rodziców dodatkowymi płatnymi zajęciami edukacyjnymi lub ogólnorozwojowymi – połowa badanych zamierza posyłać na nie swoje dzieci.

- ▶ W roku szkolnym 2015/2016 po raz pierwszy płatne zajęcia sportowe dorównały popularnością dodatkowym płatnym lekcjom języków obcych, które od kilkunastu lat były niekwestionowanym liderem wśród dodatkowych zajęć, na których opłacanie decydowali się rodzice uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (w tym roku dodatkowe zajęcia sportowe i lekcje języków obcych zdecydowało się finansować po 30% rodziców).

Początek roku szkolnego dla osób mających dzieci w wieku szkolnym to tradycyjnie okres zwiększonych wydatków wynikających z konieczności wyposażenia uczniów w podręczniki, przybory szkolne, mundurki oraz uiszczenia różnego typu obowiązkowych opłat związanych ze szkołą. Każdego roku wielu rodziców decyduje się także na wysłanie swoich dzieci na dodatkowe płatne zajęcia edukacyjne i ogólnorozwojowe. Kwestie te były wielokrotnie przedmiotem badań CBOS. W niniejszym komunikacie przedstawiono wyniki październikowego badania¹ i porównano je z wynikami sondaży realizowanych w ostatnich kilkunastu latach.

WYDATKI NA SZKOLNE POTRZEBY DZIECI

W tym roku szkolnym rodzice, którzy mają dzieci uczęszczające do szkoły podstawowej, gimnazjum lub szkoły ponadgimnazjalnej, wydali na zaspokojenie ich potrzeb związanych z rozpoczęciem roku (podręczniki, przybory szkolne, mundurki, obowiązkowe opłaty, np. za ubezpieczenie, czesne, internat, stancję) **średnio 1076 zł**, co stanowi **86% kwoty zeszlorocznej**². Tak jak w ubiegłym roku, wydatki zdecydowanej większości rodziców (67%) nie przekroczyły 1000 zł (mediana), tyle też na potrzeby dzieci związane z rozpoczęciem roku szkolnego wydawano najczęściej (wartość modalna wynosi 1000 zł – tę kwotę wymieniło 27% rodziców). Co setny badany rodzic stwierdził, iż w związku z rozpoczęciem roku szkolnego na potrzeby swoich dzieci, jak dotąd, nie wydał nic.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (305) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 15–21 października 2015 roku na liczącej 1114 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski, z której 266 osób zadeklarowało, że ma dzieci w wieku szkolnym, czyli chodzące do szkoły podstawowej, gimnazjum lub szkoły ponadgimnazjalnej.

² Por. komunikat CBOS „Wydatki rodziców na edukację dzieci w roku szkolnym 2014/2015”, październik 2014 (oprac. B. Badora).

Wyniki badania pokazują, iż nie tylko spadły przeciętne wydatki ponoszone przez rodziców na szkolną wyprawkę, ale także znacznie więcej osób niż poprzednio zamknęło je w kwocie nieprzekraczającej 1000 zł. Znacząco zatem zmalał też odsetek rodzin, w których wydatki związane z rozpoczęciem roku szkolnego przekraczają kwotę 1000 zł (24%, spadek o 13 punktów procentowych w stosunku do roku 2014) i kształtuje się on na poziomie sprzed roku 2012. Na początku tego roku szkolnego większej grupie rodziców niż przed rokiem udało się też zmieścić w kwocie do 300 zł (11%, wzrost o 10 punktów). Także nieco więcej badanych (wzrost o 3 punkty – do 13%) deklaruje wydatki od 301 zł do 500 zł. Deklarowane zmniejszenie wydatków na wyprawkę szkolną może mieć związek z wprowadzeniem przez MEN – w szerszym zakresie niż w ubiegłym roku szkolnym – reformy polegającej na udostępnieniu części uczniów podręczników bez ponoszenia za nie opłat³.

Największa grupa rodziców – tak jak przed rokiem – wydała kwotę mieszczącą się w przedziale od 801 zł do 1000 zł (27%). Nieznacznie więcej rodziców niż rok temu nie potrafiło określić, jakie koszty finansowe poniosło w związku z rozpoczęciem roku szkolnego (9%, wzrost o 2 punkty procentowe).

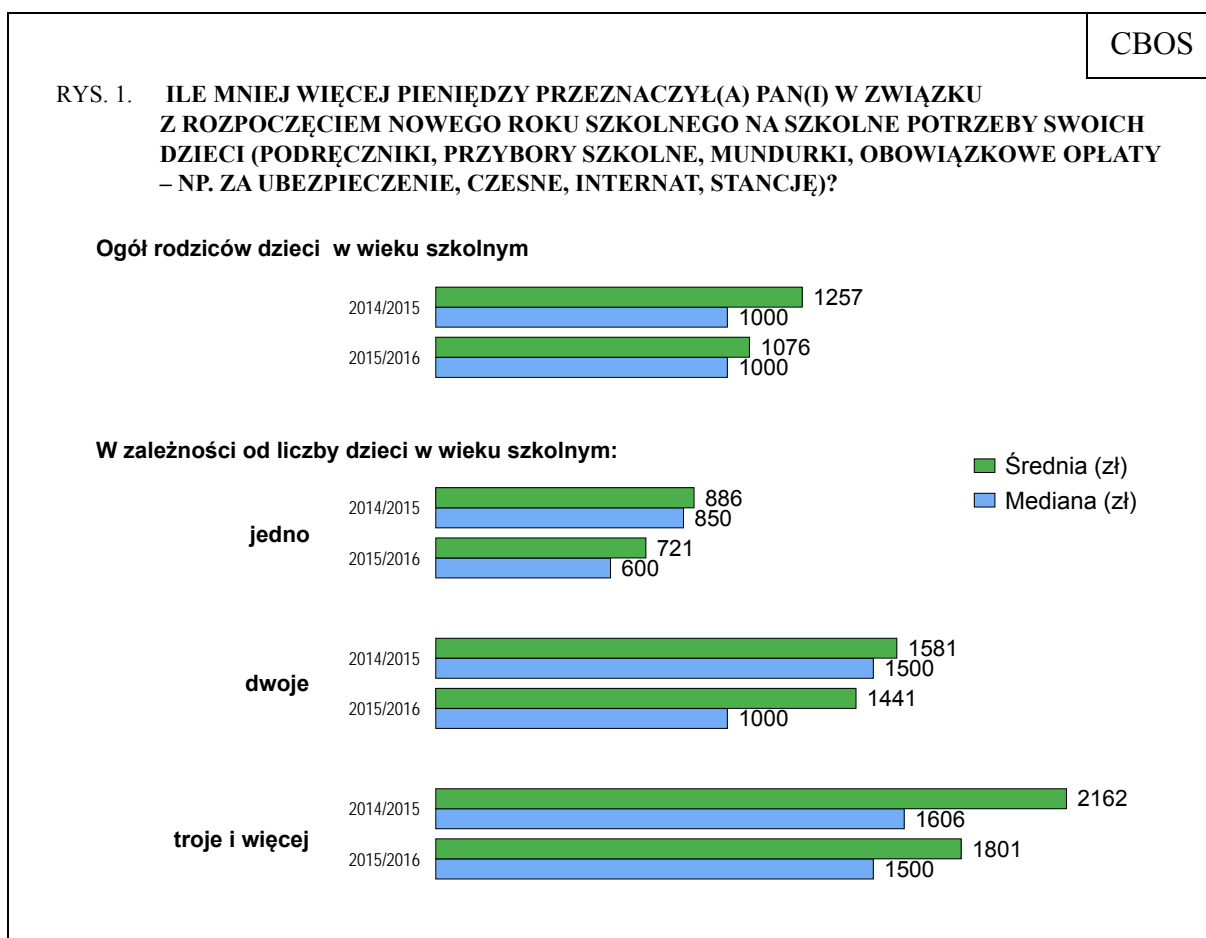
Tabela 1

Wysokość wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego* N =	Wskazania osób mających dzieci w wieku szkolnym (według terminów badań)						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	248	234	254	217	256	216	266
	w procentach						
Brak wydatków	1	0	0	0	1	1	1
Do 200 zł	2	2	2	1	0	0	4
201–300 zł	3	3	3	3	1	1	7
301–500 zł	16	19	14	15	6	10	13
501–800 zł	23	22	24	21	28	15	15
801–1000 zł	21	23	21	21	24	29	27
1001–1500 zł	14	11	11	16	16	20	10
1501–2000 zł	6	8	11	12	11	13	6
Powyżej 2000 zł	4	5	4	6	9	4	8
Nieokreślone wydatki	10	7	10	5	4	7	9

* Pytanie brzmiało: „Ile mniej więcej pieniędzy przeznaczył(a) Pan(i) w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego na szkolne potrzeby swoich dzieci (podręczniki, przybory szkolne, mundurki, obowiązkowe opłaty, np. na ubezpieczenie, czesne, internat, stancję)?”

³ W roku szkolnym 2015/2016 darmowe są – z punktu widzenia rodzica – podręczniki dla uczniów klasy pierwszej, drugiej i czwartej szkoły podstawowej oraz pierwszej klasy gimnazjum, jednak z uwagi na małą liczbę rodziców w próbie nie przeprowadzono analiz ze względu na klasy, do których uczęszczają ich dzieci.

Tak jak w poprzednich badaniach wysokość kwot przeznaczonych przez rodziców na potrzeby edukacyjne swoich dzieci zależy od liczby uczniów w rodzinie⁴. W przypadku rodzin z jednym dzieckiem łączne wydatki na wyprawkę szkolną wyniosły na początku obecnego roku szkolnego średnio 721 zł, natomiast w rodzinach z co najmniej trojgiem dzieci uczęszczających do wymienionych szkół – 1801 zł. Różnice te widoczne są także w wysokości median wydatków szkolnych poniesionych przez poszczególne typy rodzin. Warto dodać, iż w porównaniu z rokiem ubiegłym we wszystkich grupach wyróżnionych ze względu na liczbę dzieci w wieku szkolnym odnotowano obecnie spadek przeciętnych wydatków.

⁴ ANOVA.

Ogólny spadek wydatków ponoszonych przez rodziców na zaspokojenie potrzeb związanych z rozpoczęciem roku szkolnego znajduje wyraźne odbicie w zmniejszeniu się kwot przeznaczonych na zabezpieczenie potrzeb szkolnych w przeliczeniu na jedno dziecko. Na początku roku szkolnego 2015/2016 rodzice wydali przeciętnie – **w przeliczeniu na jedno dziecko – 695 zł** (średnia), czyli zaledwie 84% ubiegłorocznej kwoty. Wydatki połowy badanych nie przekroczyły w tym roku 600 zł w przeliczeniu na jedno dziecko (mediana), a najczęściej wydawano w przeliczeniu na jedno dziecko 500 zł (modalna).

W porównaniu z rokiem ubiegłym spadek wydatków w przeliczeniu na jedno dziecko odnotowano niezależnie od liczby dzieci, które rodziny musiały wyposażyć do szkoły, ale warto zauważyć, iż największy spadek nastąpił w rodzinach wysyłających do szkoły tylko jedno dziecko, a najmniejszy w grupie wyposażających dwójkę uczniów. Ponadto wyposażenie jednego ucznia w rodzinach mających jedno lub dwoje dzieci w wieku szkolnym kosztowało w tym roku przeciętnie tyle samo, natomiast znacząco mniej pieniędzy przeznaczali na ten cel rodzice posyłający do szkoły co najmniej troje dzieci⁵. Tak jak w poprzednich latach, różnice pod względem średnich wydatków związanych z wyprawieniem dzieci do szkół w przeliczeniu na jedno dziecko w zależności od typu szkoły (podstawowa, gimnazjum, ponadgimnazjalna) nie są istotne statystycznie⁶. Wysokość deklarowanych wydatków na wyprawkę szkolną w przeliczeniu na jedno dziecko nie wiąże się też z poziomem dochodów *per capita* w gospodarstwach domowych ani z innymi zmiennymi definiującymi pozycję rodziny w strukturze społecznej.

Tabela 2

Liczba dzieci w wieku szkolnym na utrzymaniu rodziny	Średnie wydatki rodziców w związku z rozpoczęciem roku szkolnego w przeliczeniu na jedno dziecko w wieku szkolnym							Zmiany 2014–2015
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
	w złotych							
Jedno	669	686	709	766	899	886	721	spadek o 19%
Dwoje	588	668	649	682	731	791	721	spadek o 9%
Troje i więcej*	433	532	509	654	668	580	488	spadek o 16%
Ogółem	601	662	668	725	826	828	695	spadek o 16%

* Wyniki dotyczące rodziców mających troje lub więcej dzieci w wieku szkolnym należy interpretować ostrożnie z powodu małej ich liczebności w badanej próbie

⁵ ANOVA.

⁶ ANOVA.

Tabela 3

Wysokość wydatków szkolnych w przeliczeniu na jedno dziecko w wieku szkolnym	Wskazania rodziców, którzy podali wysokość kwot przeznaczonych na szkolne potrzeby dzieci						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	N =	223	234	254	217	246	201
	w procentach						
Do 100 zł	2	1	2	1	1	2	4
101–200 zł	5	2	3	0	1	1	4
201–300 zł	8	9	7	5	1	2	12
301–400 zł	14	13	7	8	5	4	5
401–500 zł	24	26	26	25	17	20	22
501–600 zł	10	7	10	10	8	8	7
601–700 zł	10	8	8	10	15	8	5
701–800 zł	8	10	12	10	15	14	11
801–900 zł	1	2	2	2	2	2	2
901–1000 zł	13	17	18	20	21	27	18
Powyżej 1000 zł	5	5	5	9	14	12	11

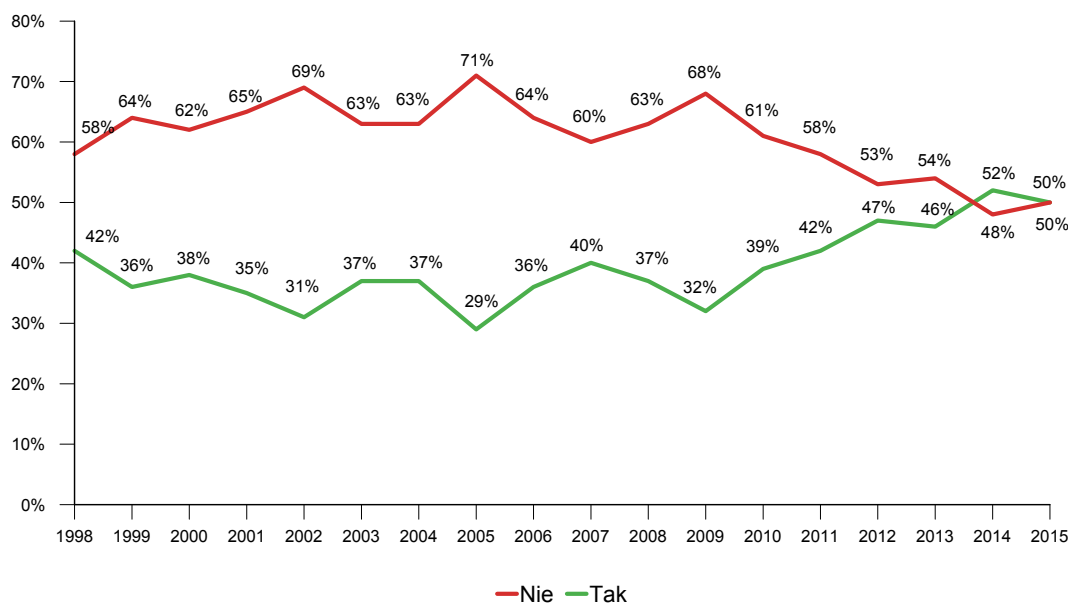
Z obliczeń wyłączono odpowiedzi „trudno powiedzieć”

DODATKOWE PŁATNE ZAJĘCIA EDUKACYJNE I OGÓLNOROZWOJOWE

Zasięg zjawiska

Kwestia finansowania przez rodziców dzieci w wieku szkolnym różnego typu zajęć edukacyjnych lub ogólnorozwojowych jest przedmiotem badań CBOS od roku 1998. Do 2011 roku dodatkowe zajęcia edukacyjne i ogólnorozwojowe opłacała swoim dzieciom znacząca, ale mniejszościowa grupa rodziców. Na początku poprzedniego roku szkolnego po raz pierwszy w historii naszych badań zamierzała to zrobić ponad połowa (52%) badanych mających dzieci w wieku szkolnym. W roku 2015/2016 taki zamiar ma co drugi badany rodzic. Tak jak w ubiegłych latach, zdecydowana większość rodziców, którzy postanowili opłacać dzieciom dodatkowe zajęcia w szkole lub poza szkołą, zamierza posłać na nie wszystkie swoje dzieci (81% tej grupy, co stanowi 40% ogółu badanych mających dzieci w wieku szkolnym).

RYS. 2. CZY KTÓREŚ Z PANA(I) DZIECI BĘDĄCYCH W WIEKU SZKOLNYM UCZĘSZCZA LUB BĘDZIE UCZĘSZCZAĆ W BIEŻĄCYM ROKU SZKOLNYM NA ZAJĘCIA DODATKOWE, OPLACANE PRZEZ PANA(IA) W SZKOLE LUB POZA SZKOŁĄ?

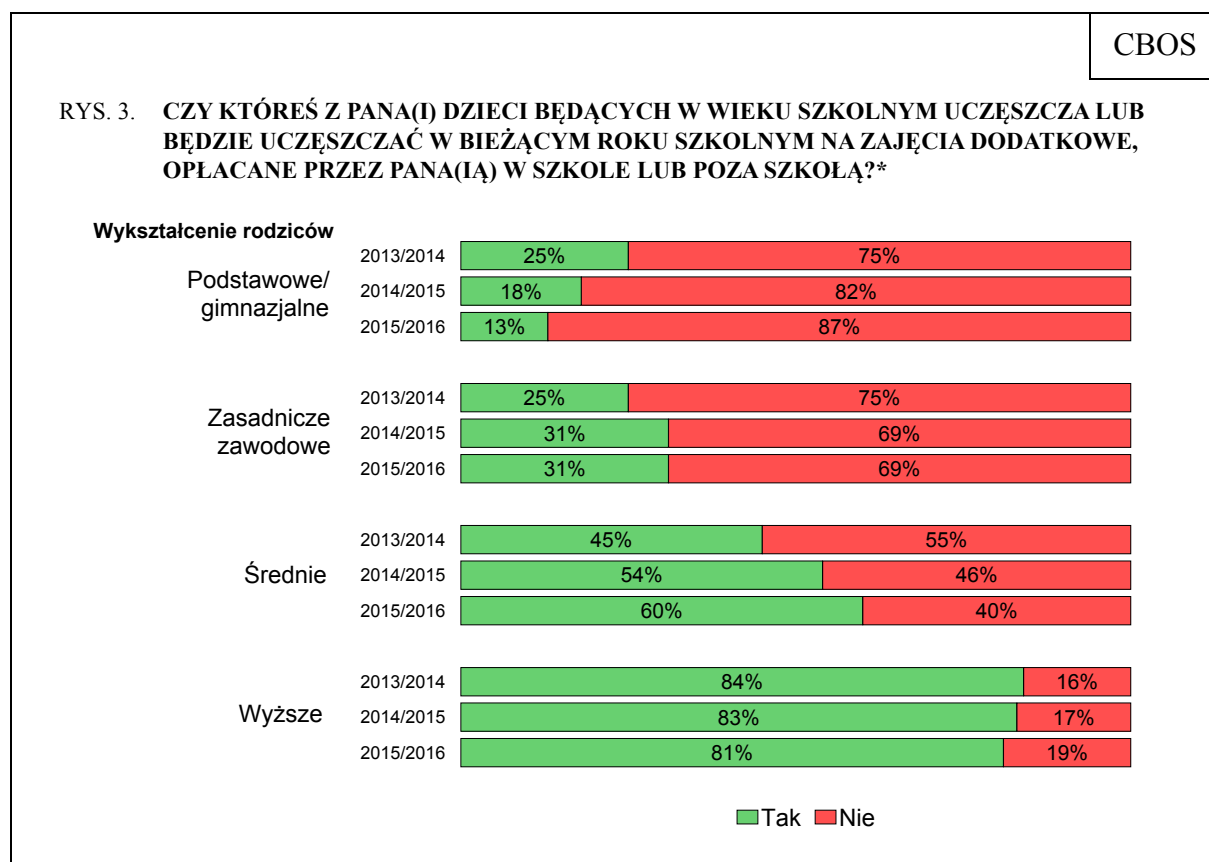
* Odpowiedzi osób mających dzieci w wieku szkolnym. Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

Czynniki wpływające na finansowanie dodatkowych zajęć

Przeprowadzane w ostatnich latach wielozmiennowe⁷ analizy statystyczne wykazują, iż na decyzję o posłaniu dzieci na płatne zajęcia pozalekcyjne wpływa przede wszystkim poziom wykształcenia rodziców. W roku szkolnym 2015/2016 dodatkowe zajęcia finansuje swoim dzieciom zdecydowana większość (81%) rodziców z wyższym wykształceniem. Decyduje się na to także większość rodziców mających wykształcenie średnie (60%), ale tylko niespełna jedna trzecia (31%) tych, którzy mają wykształcenie zasadnicze zawodowe i jedynie 13% rodziców z wykształceniem podstawowym. Warto też zauważyć, iż po raz kolejny maleje skłonność do finansowania dodatkowych zajęć przez rodziców najslabiej wykształconych. Skłonność rodziców do posyłania dzieci na dodatkowe zajęcia pozalekcyjne wykazuje także statystyczny związek ze statusem materialnym rodziny mierzonym dochodami *per capita*, jednak jest to zależność wtórna wobec poziomu wykształcenia, a co za tym idzie wobec przynależności rodziców do grupy społeczno-zawodowej. Podobnie jest ze zróżnicowaniem szans na korzystanie przez dzieci z dodatkowych płatnych zajęć ze względu na miejsce zamieszkania – prawdopodobieństwo, że korzystają z nich dzieci miejskie, jest

⁷ Wykorzystywano moduł *IBM SPSS Decision Trees*.

znacznie większe niż w przypadku dzieci wiejskich, ale również jest to pochodną różnic poziomu wykształcenia rodziców uczniów mieszkających na wsi i w miastach.

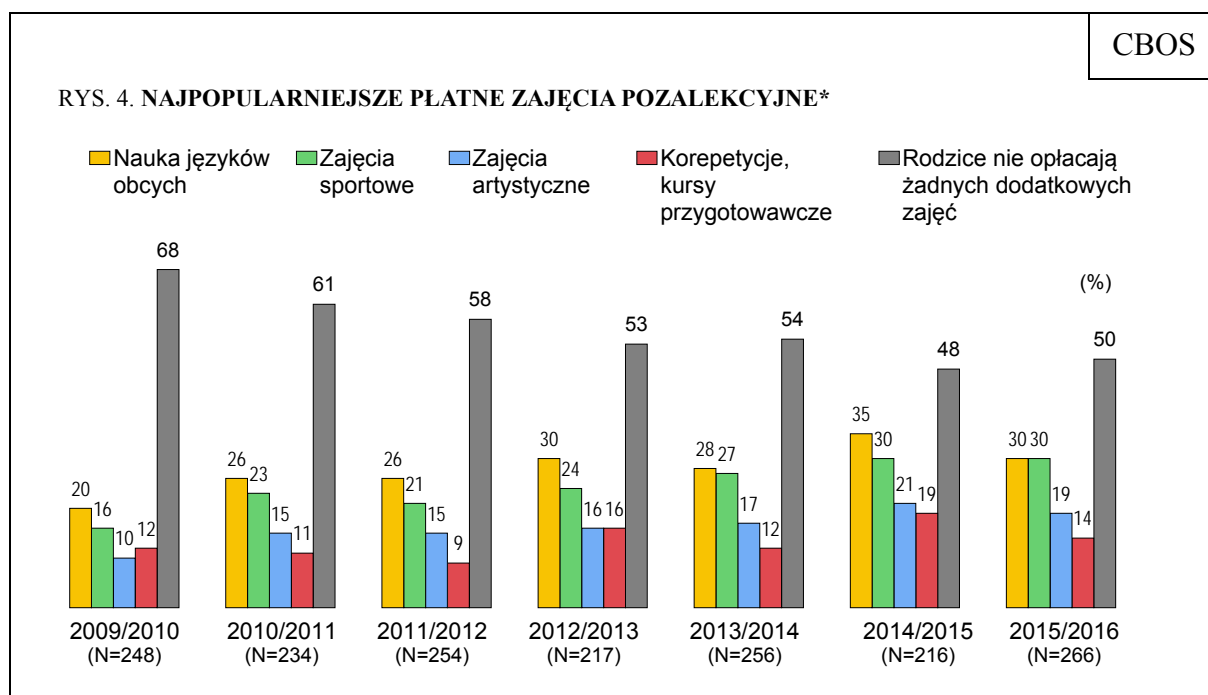

* Odpowiedzi osób mających dzieci w wieku szkolnym

Popularność różnego rodzaju płatnych zajęć dodatkowych

Od kilkunastu lat najpopularniejszymi płatnymi zajęciami pozalekcyjnymi były lekcje języków obcych – każdego roku posyłała na nie swoje dzieci co najmniej jedna piąta badanych. W roku szkolnym 2015/2016 zdecydowało się je finansować trzech na dziesięciu rodziców (30%, od poprzedniego roku spadek o 5 punktów). Tyle samo rodziców (30%, od ubiegłego roku bez zmian) zamierza posyłać swoje dzieci na płatne zajęcia sportowe, takie jak: pływanie, gra w piłkę czy w tenisa, wschodnie sztuki walki, SKS czy jazda konna. Warto przypomnieć, że jeszcze sześć lat temu płatne zajęcia sportowe były zdecydowanie mniej popularne, a zatem widać, iż kampanie medialne wskazujące na wpływ wychowania fizycznego na ogólny rozwój młodego człowieka oraz na jego dobrą kondycję zdrowotną w przyszłości odniosły skutek i znaczna część rodziców dbanie o kondycję fizyczną dzieci uznaje za równie ważne jak nauka języków obcych. Na poziomie zbliżonym do zeszłorocznego pozostaje częstość inwestowania w rozwój zdolności artystycznych dzieci

(19%), natomiast nieco straciło na popularności opłacanie dzieciom korepetycji, kursów przygotowawczych (spadek o 5 punktów, do 14%).

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać kilka różnego rodzaju zajęć

* Odpowiedzi rodziców mających dzieci w wieku szkolnym

Warto też podkreślić, że 61% rodziców decydujących się na posyłanie swoich dzieci w wieku szkolnym na dodatkowe płatne zajęcia finansuje więcej niż jeden ich rodzaj. W przypadku finansowania tylko jednego typu zajęć zdecydowanie najczęściej wybierane są obecnie zajęcia sportowe (46% w tej grupie), a następnie – znacznie rzadziej – lekcje języków obcych (25%). Jeszcze rzadziej wybierane są zajęcia artystyczne (19%), a sporadycznie – korepetycje, kursy przygotowawcze (9%). Rodzice finansujący dwa rodzaje zajęć najczęściej opłacają lekcje języków obcych i zajęcia sportowe (odpowiednio: 69% i 61%), a rzadziej zajęcia artystyczne oraz korepetycje, kursy przygotowawcze (odpowiednio: 32% i 30%). Niemal wszyscy rodzice opłacający swoim dzieciom co najmniej trzy rodzaje zajęć posyłają je na dodatkowe płatne lekcje języka obcego (97%), a przeważająca większość z nich także na zajęcia sportowe (83%) oraz artystyczne (69%). Nieco mniej popularne są natomiast korepetycje, kursy przygotowawcze (opłaca je 56% rodziców posyłających dzieci na co najmniej trzy rodzaje zajęć dodatkowych).

Tabela 4

Na jakie dodatkowo opłacane przez Pana(ią) zajęcia uczęszczają lub będą uczęszczać Pana(i) dzieci w wieku szkolnym? Czy są to:	Odpowiedzi twierdzące respondentów mających dzieci w wieku szkolnym																	
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	N =	384	363	314	295	372	311	284	280	260	335	286	248	234	254	217	256	216
	w procentach																	
– nauka języków obcych	30	26	30	24	22	27	26	23	25	28	25	20	26	26	30	28	35	30
– zajęcia sportowe	13	11	13	14	12	17	18	13	16	16	15	16	23	21	24	27	30	30
– zajęcia artystyczne	7	6	6	6	8	11	9	6	12	10	12	10	15	15	16	17	21	19
– korepetycje, kursy przygotowawcze	13	8	10	9	8	8	8	7	6	11	8	12	11	9	16	12	19	14
– kursy komputerowe, informatyczne	5	4	6	5	4	5	3	3	5	2	2	1	1	3	1	2	2	0
– inne	2	1	3	2	2	2	3	1	2	2	3	2	3	2	5	4	5	3
Rodzice nie opłacają żadnych dodatkowych zajęć	58	64	62	65	69	63	63	71	64	60	63	68	61	58	53	54	48	50

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać kilka różnego rodzaju zajęć

Deklarowana wysokość wydatków na dodatkowe płatne zajęcia

W porównaniu z rokiem ubiegłym nieco spadły także, choć w mniejszym stopniu niż wydatki szkolne, przeciętne kwoty przeznaczane na dodatkowe zajęcia edukacyjne lub ogólnorozwojowe – zarówno jeśli chodzi o miesięczne wydatki na wszystkie dzieci, jak i w przeliczeniu na jedno dziecko. Łączne kwoty przeznaczone przez rodziców na finansowanie dodatkowych zajęć dla wszystkich dzieci w wieku szkolnym charakteryzują się dużą rozpiętością – od niewielkich opłat rzędu 13 zł do 2500 zł miesięcznie. Połowa rodziców (50%) planuje jednak wydawać na ten cel łącznie na wszystkie dzieci nie więcej niż 240 zł miesięcznie. Średnia tych wydatków na płatne dodatkowe zajęcia dzieci wynosi w tym roku 334 zł (spadek o 8% w stosunku do poprzedniego roku). Miesięczny budżet, jaki przeznaczają rodzice na dodatkowe zajęcia dzieci w wieku szkolnym, wynosi w tym roku najczęściej 200 zł (wartość modalna). Taką kwotę przeznaczają miesięcznie na dzieci 15% rodziców decydujących się finansować dodatkowe zajęcia.

Tabela 5

Średnie miesięczne wydatki rodziców na dodatkowe zajęcia dzieci w wieku szkolnym	2009	2011	2012	2013	2014	2015	Zmiany 2014–2015
	w złotych						
Na wszystkie dzieci korzystające z zajęć	266	362	350	376	363	334	spadek o 8%
Na jedno dziecko korzystające z zajęć	234	281	296	268	296	274	spadek o 7%

Tabela 6

Wysokość miesięcznych wydatków na dodatkowe zajęcia w przeliczeniu na jedno dziecko w wieku szkolnym N=	Wskazania badanych, którzy opłacają swoim dzieciom dodatkowe zajęcia i podali wysokość miesięcznych wydatków na ten cel*				
	2011	2012	2013	2014	2015
	92	92	109	106	122
	w procentach				
Do 50 zł	22	8	16	13	7
51–100 zł	15	21	14	13	20
101–150 zł	14	11	12	14	10
151–200 zł	12	18	24	12	18
201–300 zł	16	20	20	22	25
301–400 zł	8	8	2	5	6
401–500 zł	3	4	4	9	3
501–600 zł	2	1	1	1	3
Powyżej 600 zł	8	9	7	11	6

* Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Porównując obecne i ubiegłoroczne wydatki na dodatkowe zajęcia w przeliczeniu na jedno dziecko można zauważyć, iż zmniejszyła się grupa rodziców zamierzających co miesiąc wydawać na dodatkowe zajęcia jednego dziecka ponad 300 zł, co przekłada się na spadek średnich miesięcznych wydatków na dodatkowe zajęcia edukacyjne lub ogólnorozwojowe w przeliczeniu na jedno dziecko. Obecnie wynoszą one 274 zł (spadek o 7% w stosunku do poprzedniego roku). Miesięczny budżet przeznaczony na dodatkowe zajęcia jednego dziecka wynosi w tym roku najczęściej 200 zł (wartość modalna). Taką kwotę przeznaczają miesięcznie na dziecko 17% rodziców decydujących się finansować dodatkowe zajęcia. Tak jak w poprzednich latach, mediana miesięcznych wydatków w przeliczeniu na jedno dziecko wynosi również 200 zł. Tej kwoty nie przekroczyło w tym roku 55% rodziców decydujących się na opłacanie dodatkowych zajęć.

Tegoroczne deklarowane wydatki rodziców na tzw. wyprawkę szkolną, czyli podręczniki, szkolne przybory i ubiory oraz obowiązkowe opłaty, były przeciętnie o 14% niższe niż w minionym roku szkolnym. Wyniki badania pokazują, iż nie tylko obniżyły się przeciętne wydatki ponoszone przez rodziców na szkolną wyprawkę, ale także znacznie większej liczbie osób niż poprzednio udało się zamknąć je w kwocie nieprzekraczającej 1000 zł. Może to mieć związek z wprowadzeniem przez MEN, w szerszym zakresie niż w ubiegłym roku szkolnym, reformy polegającej na udostępnieniu części uczniów tzw. darmowych podręczników. Mimo to widać, iż nadal początek roku szkolnego to dla rodziców czas poważnych wydatków, które dla wielu spośród nich stanowią znaczące obciążenie domowego budżetu, gdyż – tak jak w poprzednich latach – przeciętne wydatki rodziców ponoszone na szkolną wyprawkę są niewiele niższe od miesięcznych wynagrodzeń netto otrzymywanych przez osoby, których płace pozostają na poziomie obowiązującego w 2015 roku minimalnego wynagrodzenia za pracę⁸. Na ponoszone przez rodziny koszty edukacji dzieci wpływają też dodatkowe płatne zajęcia edukacyjne lub ogólnorozwojowe, na które posyła dzieci połowa rodziców. W porównaniu z rokiem ubiegłym będą one jednak nieco

⁸ Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 września 2014 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2015 r. (Dz.U. 2014, poz. 1220, z dnia 15 września 2015 r.), wynosi ono 1750 zł brutto, czyli 1286,16 zł netto.

mniejszym obciążeniem finansowym (przeciętnie o 8%). Warto dodać, iż według GUS⁹ w okresie styczeń–wrzesień br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były niższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku jedynie o 1,1%, przy czym towary i usługi w zakresie edukacji były droższe niż w ubiegłym roku o 1,2%.

Opracowała
Barbara BADORA

⁹ *Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju – I–III kwartał 2015 r.* (s. 18–26), GUS 22 października 2015 r. <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/inne-opracowania/informacje-o-sytuacji-spoleczno-gospodarczej/informacja-o-sytuacji-spoleczno-gospodarczej-kraju-i-iii-kwartal-2015-r-,1,41.html>